

Libertat

portaveu del centre republica federal

MATARÓ, 15 de novembre de 1930 ♦ REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Rambla Castelar, 40 ♦ Any 1 ♦ Núm. 11 ♦ PREU 20 CÈNTIMS

rememoració

11 de novembre. Dotze anys que va signar-se l'armistici. Dotze anys de records, dotze anys de remembracions tristíssimes, que deixaren en cada llar de la França, de l'Alemanya i de la Bèlgica i en altres llars de tot arreu del món, una llàntia encesa pel Dolor, que no s'apagarà mai més...

11 de novembre. Dotze anys que caigué el darrer soldat en nom de la pàtria, en el deliri del terror, en la desesperació de l'impotència en el front de la gran guerra. Dotze anys que de cop i volta emmudiren els monstres de la metralla, perquè les creus de fusta sembrades en les immenses planúries dels camps de batalla, poguessin rebre la carícia d'uns oratges purs que fessin oblidar l'insaciable ferotgia dels homes...

11 de novembre. Esgotament d'una generació. Última ofrena inútil de uns màrtirs que no defensaven cap convenciment ideològic individual. Darrer tribut de sang. Repòs de la tràgica incivilitat de la guerra. Enfonsada històrica de la Humanitat...

11 de novembre. Dotze anys que els deu milions d'espectres que sorgiren del fum de la guerra, contemplen l'estructura de la nostra societat civilitzada. Dotze anys d'esperances i de lluita per a transformar el règim responsable de la terrible guerra. Dotze anys de sofrances, de persecucions i d'exilis, d'atemptats, d'opressió, de feixismes i de dictadures. Dotze anys que les democràcies de tot el món, breguen pel reconeixement absolut dels drets de l'home i per la il·limitada llibertat i fraternitat dels pobles...

els conflictes del treball

Continuen sense resoldre la majoria de les vagues que hi ha plantejades a tota la Península.

Heus ací una realitat que indica ben clarament amb quina previsorà intervenció governativa, i de quina manera es resolten els conflictes obrers en el nostre país.

Sempre que es produeix una vaga ja sabem com s'ha d'acabar: O resolent-se per sí sola, o per mitjà del cansament i de la misèria o per mitjà de l'esquirol, o de la guàrdia civil.

El problema social, com el problema polític, com molts d'altres problemes que afecten plenament al ciutadà, pels nostres governants no són res més que problemes de policia, d'expeditiva solució.

Per això no és estrany que en un país industrial com és el nostre i amb una legislació tan poc eficient com és la del nostre país, sovintegin els conflictes del treball i s'encadenin els uns amb els altres.

La moral burgesa i la moral proletària són dues morals, dues actuacions i dues realitats completament antagòniques i irreconciliables, que lluiten aferrissadament per anorrear-se l'una a l'altra.

No hem sabut comprendre encara que els tres factors que produeixen alhora el desenvolupament de l'indústria, són l'intel·ligència, el treball i el capital i que per tant el que cal és solidaritzar aquests factors, i no pas entestar-se en volguer supeditar el que tingui menys potència.

La nostra burgesia no ha volgut res més sinó que representar el capital i amb ell ha volgut predominar pel damunt de l'intel·ligència i del treball, i això ha perdurat fins que l'evolució del temps ha creat una personalitat proletària que amb la seva organització no s'avé a sucumbir a la força del domini.

Hem vist cada dia, des de fa alguns anys, que el desfici temorenc patronal, no és altre que el de procurar la desfeta de les organitzacions obreres, però quan la burgesia pren aquesta actitud cal preguntar: Es que les condicions favorables del treball han esdevingut per cap espontània magnimitat patronal?

Quan els governs volen resoldre els conflictes obrers amb una enèrgica intervenció de la força, cal preguntar també: Es que amb la legislació actual és possible una renovació social que garanteixi els drets individuals de l'obrer i que signifiqui la dignificació del treball?...

Tota la reivindicació proletària, ha estat aconseguida només que amb l'anhel d'una pròpia reivindicació, que per incomprensió d'aquells que han fet el que han pogut per contenir-la, fa preveure que en un avenir, potser no molt llunyà,

la riquesa acabarà per ésser usufructuada per la comunitat.

Ben al revés d'amenaçar en tancar una fàbrica per a traslladar-la en altre lloc; ben al revés de creure que els obrers, *cuando tendrán hambre ya volverán al trabajo*; ben al revés de valdre's de la persecució, de l'empresonament o l'exili; el que calia i el que és urgent és la bona voluntat de volguer tractar, de volguer negociar i convertir aquestes dues potències, com són el capital i el treball en una potència coordinada que deixi preconcebut un respecte absolut als homes i a les idees.

Si en el nostre ànim pot més l'esperit de classe i la defensa egoista d'estament, els problemes socials, continuaran essent problemes sagnants, instigacions rancunioses, i negatives d'odi. Aleshores dels viarans anàrquics que puguin prendre certes reivindicacions proletàries, no en tindran la culpa solament els obrers. La tindran també els patrons i la tindran per damunt de tots els governants espectadors del nostre poble.

Cal tenir present que amb les qüestions socials, no hi ha mai ni vençuts, ni vencedors. Sempre són els moments propicis, o les circumstàncies favorables de un o altre cantó qui porten la victòria momentània. L'esperit irreductible, però, resta en el mateix lloc, i l'incomprensió espera un altre moment per la nova escomesa, i per tant el problema continua, sense solució, com continuen ara com ara per resoldre la majoria de les vagues que hi ha plantejades a tota la Península.

FRANCESC ROSSETTI.

som allà on érem

Som allà on érem abans i després de l'ensopegada, malgrat l'amenaça que ens ha caigut a sobre. Una denúncia, ho és sempre una amenaça. És l'amenaça del fort contra el feble. És la destrallada del de dalt, contra el de baix. No és un mitjà absolut, certament, però com a mida preventiva, és un remei eficaç contra la lliure expansió de l'esperit i contra l'irreductible sobirania del pensament. Ho repetim, però. Som allà on érem. No ha minvat la nostra fe en els ideals que defensem, ni s'ha refredat el nostre entusiasme. Per damunt de tots els obstacles hi ha els nostres deures de ciutadans lliures i conscients que, equivocadament o no, breguem i bregarem amb tot el coratge pel nostre ideari, que considerem el més noble i generós. Les idees quan s'encarnen, quan emprenen camins de realització, que es converteixen en acció definitiva, quan s'emmotllen a la

estructura política, es transformen imperceptiblement i adquireixen poc a poc aquella integració real de la vida tota plena d'inquietud, de moviment i de frisança. Vol dir, doncs, que és tasca inútil la dels nostres governants, que s'han entossudit en volguer imposar al poble que governen, ja sigui per mitjans suaus o de convicció, ja per altres violents o de força material, un estat de coses que no és pas certament el que ens mereixem com a poble civilitzat i colonitzador. Contra aquest règim d'excepció, contra aqueta imposició del silenci, derivat d'un credo polític de principis freds i abstractes, s'aixeca a cada pas la realitat de la vida. No podem ni devem subjectar-nos a l'inexorable lògica d'una deixupllna feta d'encàrrec, per bé que en certs moments, sembla que l'acceptem..., perquè no hi ha més remei. Sempre vé un dia en que els pobles en mig de la varietat de la naturalesa, reben influències de per tot arreu, senten vibrar el seu esperit al escal de noves idees, i això fa que no vulguin suportar per més temps els mollos rígids d'un sistema de política amb finalitat preconcebuda. Altrament, seria desconèixer la diferenciació entre el que és real i positiu, al que és ideal. Seria ignorar que precisament en aquesta diferenciació, resideix la força motriu que fa moure cap endavant a les societats humanes.

JAUME FLORIS.

conferència d'esquerres catalanes

Per a discutir la conveniència d'estructurar democràticament les forces d'esquerra de Catalunya i concretar la seva doctrina, per al mes de desembre vinent, es prepara a Barcelona la celebració d'una Conferència d'Esquerres Catalanes.

La Comissió organitzadora, que ve actuant des de fa alguns mesos, té enllestit el Manifest que signen els principals Centres d'esquerra de Catalunya.

Continua rebent adhesions, tant d'entitats com personals, i ja des d'ara podem anunciar l'assistència a la Conferència, dels senyors Marcel·lí Domingo, Lluís Companys, Salvador Albert, Josep Xirau, R. Noguera i Comer, J. Lluhi i Vallescà, Humbert Torres, Miquel Santaló, Joan Casanoves, Dàrius Rahola, Josep Irla, Albert de Quintana, Ricard Palacín, Rafel Campalans, Ernest Ventós, Eduard Layret, J. L. Pujol Font, Josep Puig Pujades, A. Moles Caubet, Pere Comes, Edmon Iglésies, A. Vilalta Vidal, Josep Ricard Sala, F. Duran i Canyameres, Marian Pujolà, Josep Torres, Ramon Pallejà, Ignasi Iglésies, Salvador Vallverdú i altres.

La Comissió organitzadora té la secretaria al Centre Republicà Català del districte V, carrer Nueva de Dulce, 2, baixos, prop de la Riera Alta.